

Wnioski z analiz symulacyjnych wybranych wariantów zmian konstrukcji IWZ

prof. nadzw. dr hab. Kamilla Marchewka-Bartkowiak

Katowice, 25 luty 2013 r.

Opracowania Biura Analiz Sejmowych dot. IWZ

1. M. Korolewska, K. Marchewka-Bartkowiak, *Indywidualny wskaźnik zadłużenia samorządów terytorialnych*, Infos BAS nr 21(113) 2011, Biuro Analiz Sejmowych Kancelarii Sejmu
2. M. Korolewska, K. Marchewka-Bartkowiak, *Zadłużenie samorządów terytorialnych w Polsce*, Studia BAS nr 4(28) 2011, Biuro Analiz Sejmowych Kancelarii Sejmu
3. K. Marchewka-Bartkowiak, M. Wiśniewski, *Indywidualny wskaźnik zadłużenia JST - ocena krytyczna i propozycje zmian*, Analizy BAS nr 21(88)/2012, Biuro Analiz Sejmowych Kancelarii Sejmu

IWZ – ocena krytyczna

$$\underbrace{\left(\frac{R+O}{D}\right)_n}_{\text{Lewa strona}} \leq \frac{1}{3} * \underbrace{\left(\frac{Db_{n-1} + Sm_{n-1} - Wb_{n-1}}{D_{n-1}} + \frac{Db_{n-2} + Sm_{n-2} - Wb_{n-2}}{D_{n-2}} + \frac{Db_{n-3} + Sm_{n-3} - Wb_{n-3}}{D_{n-3}}\right)}_{\text{Prawa strona}}$$

Lewa strona
wskaźnika określająca
obsługę długu jednostki

Prawa strona
wskaźnika wyznaczająca **limit** obsługi długu jednostki

Podstawy i zakres analizy

- ◆ Odpowiedzi przedstawicieli miast i województw uzyskane w ramach badania ankietowego przeprowadzonego w marcu 2011 roku przez BAS
- ◆ Dane ze Sprawozdań z wykonania budżetów jednostek samorządów terytorialnych za lata 2008-2011, Ministerstwo Finansów

Przesłanki wyboru poszczególnych wariantów symulacyjnych

Wariant	Charakterystyka
Lewa strona wskaźnika	
1. (R+O) bez O (bez wydatków z tyt. kosztów odsetkowych)	przeanalizowano w celu zbadania konsekwencji uwzględnienia wyłącznie możliwości splaty części kapitałowej długu (rozchodów)
2. (R+O) + pożyczki udzielone + rozchody na inne cele	zbadano skutki uwzględniania w limicie nie tylko rozchodów związanych ze splatą zaciągniętych zobowiązań, ale także z „obsługą” całości rozchodów , w tym udzielanych przez samorząd pożyczek
Prawa strona wskaźnika	
3. Wb bez O czyli Db – Wb (pierwotne)	rozpatrzono skutki wyłączenia z wydatków bieżących wydatków z tytułu kosztów odsetkowych, co oznacza wykorzystanie tzw. pierwotnych wydatków bieżących
4. Db – Wb + Sm + przychody z prywatyzacji	rozpatrzono zwiększenie dochodów ze sprzedaży majątku o tzw. przychody z prywatyzacji
5. Db – Wb (pierwotne) + przychody z prywatyzacji	wariant uwzględniający jednocześnie dwa postulaty wskazane powyżej

Wyniki symulacji

Rodzaj jst	Ogółem	Gminy	Powiaty	MNPP*	Województwa	Związki jst
Wartość limitu obsługi długu wg Ustawy o finansach publicznych z 2005 r.	15%					
Wartość limitu obsługi długu do dochodów ogółem (prawa strona IWZ)	13,51%	14,29%	8,66%	13,61%	16,56%	33,11%

Rodzaj JST		Ogółem	Gminy	Powiaty	MNPP	Województwa	Związki JST
Wariant obecny*		47,2%	43,6%	57,3%	55,4%	29,9%	3,7%
Lewa strona	1. wariant (R+O) bez O	41,5%	43,1%	48,0%	44,2%	21,6%	22,3%
	2. wariant (R+O) + pożyczki udzielone + rozchody na inne cele	66,8%	59,3%	60,5%	90,2%	32,7%	11,7%
Prawa strona	3. wariant Wb bez O	43,8%	41,1%	51,3%	50,4%	28,5%	3,6%
	4. wariant Db – Wb+ Sm +przychody z prywatyzacji	46,9%	43,3%	57,3%	54,8%	29,9%	3,7%
	5. wariant Db – Wb (pierwotne) + przychody z prywatyzacji	43,6%	40,8%	51,3%	49,9%	28,5%	3,6%

Rodzaj jst		Ogółem	Gminy	Powiaty	MNPP	Województwa	Związki jst
Lewa strona	<i>variant obecny</i>	18%	17%	11%	21%	43%	44%
	1. wariant (R+O) bez O	15%	13%	10%	20%	53%	67%
	2. wariant (R+O) + pożyczki udzielone + rozchody na inne cele	26%	20%	7%	41%	24%	74%
Prawa strona	<i>variant obecny</i>	29%	23%	15%	35%	44%	27%
	3. wariant Wb bez O	25%	21%	13%	30%	41%	27%
	4. wariant Db- Wb+ Sm+ przychody z prywatyzacji	27%	24%	15%	29%	44%	27%
	5. wariant Wb bez O + przychody z prywatyzacji	24%	21%	13%	25%	41%	27%

Postulaty

- ◆ Możliwość **zmiany konstrukcji IWZ** m.in. w wyniku wprowadzenia po prawej stronie wskaźnika wydatków pierwotnych lub/oraz włączenia do Sm wpływów uzyskanych z prywatyzacji mienia komunalnego.
- ◆ Ponowne wprowadzenie wskaźnika **potrzeb pożyczkowych budżetu JST** w celu wykazania łącznego zapotrzebowania JST na finansowanie zewnętrzne, w tym w ujęciu netto (deficyt budżetowy) i brutto (plus refinansowanie długu) oraz podziału na/bez wkładu na inwestycje unijne.
- ◆ Ustanowienie wspólnych ram **zarządzania długiem komunalnym**, w tym szczególnie zarządzania ryzykiem refinansowania, stopy procentowej, kursowym, płynności (wprowadzenie np. miary średniego terminu wykupu długu).